

Nacionālais kino
centrs

Portāls filmas.lv jubilejā sadarbojas ar Simtgades filmu “Laika tilti”

Publicēts: 28.08.2018.

Augusta beigās apīt trīs gadi, kopš Nacionālā Kino centra portālā filmas.lv pieejama arvien populārākā iespēja skatīties Latvijas filmas tiešsaistē bez maksas. 28. augustā portālu papildina jauna sadaļa, kurā var skatīties restaurētu un digitalizētu kinoklasiku no Latvijas Valsts Kinofotofonodokumentu arhīva, bet 5. septembrī pirmizrādi piedzīvos Simtgades dokumentālā filma “Laika tilti”, kuras varoņi ir šo klasikas filmu autori.

Lai palīdzētu Latvijas filmām nokļūt pie skatītājiem, Nacionālais Kino centrs sadarbībā ar Latvijas filmu producentiem un Kultūras informācijas sistēmu centru (KISC) 2015. gada augustā portālā www.filmas.lv atklāja sadaļu [Latvijas filmas tiešsaistē](#), kas ļauj visā Latvijas teritorijā, kur pieejams internets, legāli un bez maksas skatīties portālā ievietotās Latvijas filmas. Pirmajās dienās portālā filmas.lv jaunā sadaļa piedzīvoja vētrainu interesi – gandrīz 20 000 apmeklētāju vienā dienā un 120 000 lapu apskates –, ar laiku apmeklētāju interese stabilizējās un rezultējās ar uzvaru Latvijas sabiedrisko mediju balvas *Kilograms kultūras* kategorijā *Gada pārsteigums*. Sākotnēji portālā bija iespējams noskatīties apmēram 60 filmas – animāciju, dokumentālās un spēlfilmas –, pamazām

filmu skaits tiek papildināts (šobrīd jau vairāk nekā 150), pievienotas arī kinohronikas; kopš 2016. gada filmu skatīšanās iespēja portālā *filmas.lv* pieejama arī planšet datoros un viedtālrunos. Rezultātā trīs gadu laikā portāls *filmas.lv* piedzīvojis gandrīz miljonu (900 000) apmeklējumu un lapas apskatītas 3,6 miljonus reižu, pēdējo divu gadu laikā noskatīto filmu kopējais ekrāna laiks ir vairāk nekā četri gadi un apmeklējumu dinamika pieaugusi pat pieckārt – 2016. gada vasarā portāla apmeklētāji vienā mēnesī noskatījās apmēram pusotru miljonu sekunžu ekrāna laika, bet 2018. gada jūnijā – 11 miljonus sekunžu, jūlijā – 8 miljonus sekunžu (vairāk nekā 92 diennaktis).

Turpinot vairojot iemeslus publikai apmeklēt portālu *filmas.lv*, 2018. gadā Nacionālais Kino centrs sadarbojas ar Latvijas Nacionālā arhīva Valsts Kinofotofonodokumentu arhīvu, īstenojot Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu *Kultūras mantojuma saturs digitalizācija*. Projekta ietvaros restaurētās un digitalizētās Latvijas kinoklasikas filmas tiks padarītas pieejamas sabiedrībai, ievietojot tās portālā *filmas.lv*, un šim nolūkam izveidota jauna sadaļa – *Arhīva krājums*. Pirmās 15 filmas, kas ievietotas šajā sadaļā, vispusīgi ilustrē īpašu fenomenu Latvijas kinovēsturē – poētisko dokumentālo kino, kura pirmsākumi rodami 20. gadsimta 60. gados. Tieši par šo laiku un tā varoņiem stāsta jaunākā Simtgades filma *Laika tilti*, kas pirmizrādi piedzīvo 5. septembrī vienlaikus kinoteātrī *Splendid Palace* un *K.Suns*, atklājot Baltijas jūras dokumentālo filmu forumu. Portālā *filmas.lv* pieejamā dokumentālo filmu izlase – Aivara Freimaņa, Herca Franka, Ulda Brauna un Ivara Selecka darbi – iedvesmojusi *Laika tiltu* autorus un palīdzēs skatītājiem iepazīt kinoklasiku rokrakstus, kas izmantoti arī jaunajā Simtgades filmā.

Dokumentālā filma *Laika tilti* ir viens no vērienīgākajiem Simtgades projektiem, jo apvieno triju valstu kinematogrāfistus vairākās paaudzēs – filma ne vien atklāj visu trīs Baltijas valstu dokumentālā kino poētikas fenomenu, bet arī saņēmusi finansējumu visās trīs Baltijas valstīs. Pasaules pirmizrādi *Laika tilti* svinēja jūlijā, prestižajā Karlovi Varu kinofestivālā, kur viesojās gan radošā grupa, gan daži vecmeistari. Meditatīvā eseja, ko tik sarežģīta laikmeta atklāšanai izvēlējušies režisori Kristīne Briede un Audrijs Stonis, apzināti veidota, vizuālo un stāstījuma stilistiku aizņemoties no 60. gadu dokumentālistu paaudzes, kas ir filmas varoņi. Un viņi ir vairāki: Latviju pārstāv Ivars Seleckis, Hercs Franks, Aivars Freimanis un Uldis Brauns, Igauniju – Andress Sēts un Marks Sosārs, Lietuvu – Roberts Verba un Henriks Šablevičus. Likuši pamatu kino valodai, kas ne vien spītēja oficiālajai propagandai, bet spēja ieskatīties cilvēka dvēselē, kino klasiķi joprojām turpina atgādināt par cilvēcību, kaut viņu filmas ir stilistiski dažādas un aptver ievērojamu laika posmu visā Baltijas valstu kinematogrāfijā.

Uzreiz pēc pirmizrādes, jau no 6. septembra, Simtgades filma *Laika tilti* nonāks kinoteātru repertuārā, un to varēs noskatīties visā Latvijā – Rīgas kinoteātros *Splendid Palace*, *Kino Citadele*, *Cinamon Rīga*, *K.Suns*, arī Cēsīs, Daugavpilī, Kuldīgā, Liepājā, Madonā, Rēzeknē, Smiltēnē, Talsos, Valmierā, Ventspilī, Latvijas novadu kultūras namos un skolās sadarbībā ar apvienību *Kinopunkts* (seansu plāns portālā LSM.LV – <http://kino100.lsm.lv/seansi>)

Visā Latvijā pieejami informācijas resursi par filmu *Laika tilti*:

- pamatinformācija par filmu Nacionālā Kino centra mājaslapā – [ŠEIT](#)
- filmas *Laika tilti* treileris – <https://ej.uz/LaikaTilti>
- foto un preses materiāli, plakāti, filmai veltīta avīze: https://ej.uz/BOT_Materials

Kā jau minēts, visā Latvijā var skatīties arī portālā *filmas.lv* ievietotās un tiešsaistē pieejamās filmas, un jaunajā sadaļā *Arhīva krājums* atrodami visu četru Latvijas dokumentālā kino klasiku darbi, kas citēti vai atbalsojas filmā *Laika tilti*, – režisora Ulda Brauna filmas *Sākums* (1961), *Celtnē* (1962), *Strādnieks* (1963), *235 000 000* (1967) un Brauna kā operatora darbs Ivara Krauliša filmā *Baltie zvani* (1961); Herca Franka filmas *Vecāks par desmit minūtēm* (1978) un *Augstākā tiesa* (1987), operatora Ivara Selecka pirmie filmējumi Aloiza Brenča filmā *Mana Rīga* (1960) un vēlāk ilgstošā radošā sadarbība ar režisoru Aivaru Freimani filmās *Krasts* (1963), *Cejamaize* (1963), *Kuldīgas freskas* (1966), *Lomi* (1969); arī Aivara Freimaņa vēlāko gadu humoristiskās īsfilmas *Dzintara latvietis '87* (1987) un *Hepeningi ar M.Z.* (1987). Kā rezumējoša daudzpunkte plašajā tēmā par dokumentālista atbildību pret laikmetu un skatītāju izlasei pievienota režisora Augusta Sukuta dokumentālā filma *Balss* (1986), kuras centrā ir leģendārais diktors Boriss Podnieks, arī *Laika tiltu* varoņu filmās dzirdamā *oficiālā balss*.

Portāls *filmas.lv* tapis pēc Kultūras ministrijas iniciatīvas ar Eiropas Savienības atbalstu, tā izveidē sadarbojas Nacionālais Kino centrs un Kultūras informācijas sistēmu centrs, kas nodrošina portāla tehnisko darbību.

<https://www.nkc.gov.lv/lv/jaunums/portals-filmaslv-jubileja-sadarbojas-ar-simtgrades-filmu-laika-tilti>